

Frands Mortensen, Jørgen Poulsen og Preben Sepstrup (red.), Underholdning i TV, Dansk massekommunikationsforskning 1, København: Nyt Nordisk Forlag, Arnold Busck, 1981, 280 s., 100,00 kr.

John Fiske og John Hartley, Fjernsynets sprog, København: Nyt Nordisk Forlag, Arnold Busck, 1981, 204 s., 95,00 kr.

Hos Nyt Nordisk Forlag Arnold Busck er der i 1981 udgivet to bøger, der især påkalder sig medieforskeres opmærksomhed. Begge bøger beskæftiger sig med tv-mediet. Men hvor Fiske og Hartleys bog kun egner sig til læsning for de, der direkte er interesserede i at lave analyser af tv-programmer, så er bogen om underholdningsprogrammerne i dansk tv rettet mod et bredere publikum, som blandt andet lokkes med et billede af Otto Leisner på forsiden af bogen.

I en række artikler fortælles på en underholdende facon om fodbold i tv, om kanal 22, om Matador og måske lidt mere overraskende for de fleste om TV-avisen som en politisk underholdningsserie. Artiklerne er gennemgående spændende læsning, om end de ikke alle er lige tilgængelige uden for kredsen af medieforskere. Men bogen kan med fordel anvendes til undervisning i dansk på de ældre klassetrin, idet den giver nogle tankevækkende illustrationer af den mediepåvirkning, som de fleste danskere udsætter sig for. Bogen, der som titlen angiver, er planlagt som 1. bind i en serie om dansk massekommunikationsforskning, indeholder i øvrigt også et afsnit med blandede artikler, der blandt andet fortæller om annonceblade, aviser og ugeblade i 70'erne. Dette afsnit har tillige en artikel, der er mere abstrakt i sin kritik af Nordenstrengs kommunikationsteori, men bortset fra sidstnævnte så er bogen blandt andet på grund af et afsnit med servicestof og anmeldelser anvendelig til lidt af hvert og derfor anbefalelsesværdig som en introduktion til en ny, mere udadvendt humanistisk medieforskning.

Det samme kan derimod ikke siges at gælde for Fiske og Hartleys bog om fjernsynets sprog. Denne bog lider af flere alvorlige fejl. For det første er den engelsk, hvilket generelt ikke er et problem hverken for teori eller metodebøger, specielt ikke når de som her er oversat, men i det konkrete tilfælde er det et problem, fordi alle eksemplerne i den originale del af bogen er hentet fra engelske programmer. For det andet er bogen særdeles besværlig i sin analyseteori, og derfor vanskelig tilgængelig i det rent metodiske, hvilket medfører, at den absolut ikke kan anbefales til undervisning på HF eller gymnasiet, hvorimod den med et vist forarbejde kan anvendes i forbindelse med et universitetsstudium.

Bogen er fornyet med en dansk efterskrift, som bringer en række fra dansk tv kendte programmer ind til forståelse af den tanke, som bogen søger at bringe videre, nemlig at der foregår såvel en indkodning som en afkodning af alle de

Frands Mortensen, Jørgen Poulsen og Preben Sepstrup (red.), Underholdning i TV, Dansk massekommunikationsforskning 1, København: Nyt Nordisk Forlag, Arnold Busck, 1981, 280 s., 100,00 kr.

John Fiske og John Hartley, Fjernsynets sprog, København: Nyt Nordisk Forlag, Arnold Busck, 1981, 204 s., 95,00 kr.

Hos Nyt Nordisk Forlag Arnold Busck er der i 1981 udgivet to bøger, der især påkalder sig medieforskeres opmærksomhed. Begge bøger beskæftiger sig med tv-mediet. Men hvor Fiske og Hartleys bog kun egner sig til læsning for de, der direkte er interesserede i at lave analyser af tv-programmer, så er bogen om underholdningsprogrammerne i dansk tv rettet mod et bredere publikum, som blandt andet lokkes med et billede af Otto Leisner på forsiden af bogen.

I en række artikler fortælles på en underholdende facon om fodbold i tv, om kanal 22, om Matador og måske lidt mere overraskende for de fleste om TV-avisen som en politisk underholdningsserie. Artiklerne er gennemgående spændende læsning, om end de ikke alle er lige tilgængelige uden for kredsen af medieforskere. Men bogen kan med fordel anvendes til undervisning i dansk på de ældre klassetrin, idet den giver nogle tankevækkende illustrationer af den mediepåvirkning, som de fleste danskere udsætter sig for. Bogen, der som titlen angiver, er planlagt som 1. bind i en serie om dansk massekommunikationsforskning, indeholder i øvrigt også et afsnit med blandede artikler, der blandt andet fortæller om annonceblade, aviser og ugeblade i 70'erne. Dette afsnit har tillige en artikel, der er mere abstrakt i sin kritik af Nordenstrengs kommunikationsteori, men bortset fra sidstnævnte så er bogen blandt andet på grund af et afsnit med servicestof og anmeldelser anvendelig til lidt af hvert og derfor anbefalelsesværdig som en introduktion til en ny, mere udadvendt humanistisk medieforskning.

Det samme kan derimod ikke siges at gælde for Fiske og Hartleys bog om fjernsynets sprog. Denne bog lider af flere alvorlige fejl. For det første er den engelsk, hvilket generelt ikke er et problem hverken for teori eller metodebøger, specielt ikke når de som her er oversat, men i det konkrete tilfælde er det et problem, fordi alle eksemplerne i den originale del af bogen er hentet fra engelske programmer. For det andet er bogen særdeles besværlig i sin analyseteori, og derfor vanskelig tilgængelig i det rent metodiske, hvilket medfører, at den absolut ikke kan anbefales til undervisning på HF eller gymnasiet, hvorimod den med et vist forarbejde kan anvendes i forbindelse med et universitetsstudium.

Bogen er fornyet med en dansk efterskrift, som bringer en række fra dansk tv kendte programmer ind til forståelse af den tanke, som bogen søger at bringe videre, nemlig at der foregår såvel en indkodning som en afkodning af alle de

meddelelser, der sendes i tv, og at disse processer med fordel kan analyseres med et systematisk redskab.

Karen Siune

Århus amtskommunes social- og sundhedsforvaltning, Søren Winter, Decentralisering af førtidspensionerne, Århus: Århus amtskommunes socialcenter, 1980, 155 s., 40,00 kr.

I bogen vurderes virkningerne af, at man i 1976 udlagde afgørelser om førtidspensioner fra centralt niveau til de nyetablerede regionale revaliderings- og pensionsnævn samtidig med at kommunerne skulle yde en langt grundigere sagsforberedelse end tidligere.

Vurderingerne vedrører de mål, som kan udledes af relevante betænkninger og referater af folketingsbehandlinger m.v., og bogen indeholder en del citater fra sådanne kilder.

Der er specielt lagt vægt på kvantitative analyser af, om decentraliseringen, som forventet, har medført et fald i sagsbehandlingstiden (afsnit 6) og sagsomkostningerne (afsnit 7) samt om refusionssystemet har skabt en skæv prioritering mellem forskellige foranstaltninger i kommunerne (afsnit 11). Derimod er spørgsmål om ansøgerens inddragelse i sagsbehandlingen og lokale politikkers indflydelse kun sporadisk behandlet.

Afsnittene om sagsbehandlingstiden og sagsomkostningerne rummer da også bogens mest interessante resultater. Således påvises for eksempel, at sagsbehandlingstiden pr. sag er steget fra 5-6 mdr. før decentraliseringen til henholdsvis 6, 10 og 11 mdr. i kommuner og revaliderings- og pensionsnævn tilsammen efter decentraliseringen. Stigningen i sagsbehandlingstiden er paradoksalt nok sket samtidig med et fald i sagstilgangen og et forøget personaleforbrug med voksende administrationsomkostninger til følge.

Refusionsreglernes mulige indvirkninger på kommunernes prioriteringer belyses ud fra opgørelser over uenighed mellem kommuner og revaliderings- og pensionsnævn om afgørelserne. Det konstateres, at kommunerne ønsker højere ydelser end nævnene, hvilket tolkes som et tegn på, at refusionsreglerne sandsynligvis har en vis forvridende effekt.

Alt i alt bliver bogens hovedkonklusion, at forventningerne om decentraliseringens positive virkninger ikke er blevet indfriet. Søren Winter foreslår derfor, at afgørelser vedrørende førtidspensioner skal træffes af kommunerne samtidig med, at "neutrale" refusionsregler indføres, socialcentrenes rådgivning intensiveres, kommunernes forvaltninger specialiseres samt at nævnsformændenes